

Origen de Premià de Mar

Premià de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Premià de Mar

Coordenades:

Latitud: 41.48965
Longitud: 2.35693
UTM Est (X): 446319
UTM Nord (Y): 4593315

Classificació

Número de fitxa 08172 - 129
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 16/04/2010 - 02:00

Descripció

Llegenda publicada per Francesc Mas i Abril al diari La Veu de Catalunya, el 19 d'agost de 1923, sobre els orígens de Premià de Mar que diu: "Fa unes centúries, un pescador anomenat Cristòfol, alt i fort com el sant, enginyós i treballador com ell sol, trobava malaguanyat el temps que perdia anant amunt i avall, des de la platja al poble i a l'inrevés. Així, s'engiponà una barraca amb troncs d'arbres, fustes amorrades per l'aigua,

brossa i fang. Tenia fins i tot porta d'entrada i finestra. Polida després i acuradament emblanquinada amb calç per dins i per fora, aquella barraca feia goig de mirar. Aposentat que fou amb la seva família (muller, un fill i una filla), l'acabaren d'embellir més i més les dues dones, les quals, tenint gran estimació a les flors, aviat cercaren la barraca de violes, clavellines i altres espècies, no mancant les malves, que tan abunden en la nostra costa. El patró Cristòfol, en ser a terra un cop enllestida la pesca, tornava a sentir-se desvagat. I mentre les dones repassaven les malles de l'artet, el fil de la barca i els llibants, ell es dedicava a conrear un tros de terreny proper a la seva estança. Així, treballant tots a mar i a terra, vivien molt feliços. Ben aviat se n'adonaren els altres pescadors del que estava passant. I ben aviat també tingueren cura d'imitar-los: ara una caseta, ara una altra, finalment restà poblat un bon tros de platja. Tota aquella gent, aparellant les barques i els ormeigs, cavant la terra o recollint vianda, fent puntes o regant flors, joiosos cantaven tot el sant dia, seguint el va i ve de la mar, una sola cançó. Com que no en sabien cap altra, sempre repetien la mateixa, com fan els gafarrons amb el seu cant. L'altra gent del poble, és a dir, els de dalt, en sentir-los cantar així exclamaven: Semblen gafarrons, semblem gafarrons. I gafarrons foren aquells, ho són els actuals premianencs de mar i seran els seus descendents per sempre".

Observacions:

Del per què els diuen gafarrons als veïns de Premià de Mar n'hi ha tres versions més. La primera és perquè els de Premià de Dalt, quan es va produir la separació dels dos municipis va exclamar en relació al terme municipal del nou Premià de Mar "És un poble tan petit, és una mena de gafarró". Una segona versió és quan s'aixecava el campanar de l'església. Al seu damunt es va posar un gafarró que algú va confondre amb un colom. L'home va anar corrents tot emocionat a explicar-li al mossèn que l'Esperit Sant s'havia posat dalt del cim del nou cloquer. Finalment, la més popularitzada diu que Premià era una zona on abundaven els gafarrons, tant que els ocellaires que subministraven mercaderies als venedors de la Rambla de Barcelona els venien a caçar al poble. Els venedors cridaven l'atenció de possibles compradors tot cridant: "Gafarrons de Premià, gafarrons de Premià, són els millors gafarrons; compreu gafarrons, són de Premià!!"

Bibliografia

COLL, Ramon i MODOLELL, Josep M. (1999). Llegendes, tradicions i fets de la Serralada de Marina: apunts sobre etnografia del Maresme. Oikos-Tau. Vilassar de Mar, pàgs. 104-105. GOMEZ VINARDELL, Joan (1979). Gafarrons; dins de Premià Informa, núm. 3. Premià de Mar, pàg. 26. MAS i ABRIL, Francesc (1958). Els gafarrons de Premià de Mar; dins Claror, pàg. 217-218.